

Gréta

Gréta si přitáhla kabát těsněji k tělu a prokřehlou rukou si setřela kapky deště z čela a nosu. Chvatně přešla zablácenou cestu, vyhnula se dvěma kalužím a zmizela v oprýskaném bleděmodrém domě. Vystoupala po schodišti do svého bytu. Svlékla si promočený kabát a oblečení, které se jí už nepříjemně lepilo na tělo a vysušila si vlasy. Rozhlédla se po svém útulném teplém bytečku, kam nemohl ten nečas, který zuřil venku a zalil ji hřejivý pocit bezpečí. Postavila vodu na čaj a když se otáčela, aby si nachystala šálek, zahlédla venku na ulici malou postavičku. Přistoupila blíž k oknu a mezi hustými provazci deště uviděla drobného starého muže, který se chvěl na kost promočený a marně se snažil čelit poryvům silného větru. Gréta si vzpomněla, jak před chvílkou sama běžela v tom psím počasí. Voda na čaj už vřela a Gréta si znovu v předsíni oblékala svůj ještě mokrý kabát. Kaluže už byly tak velké, že je musela obejít obloukem. Nesměle přistoupila k muži a pozvala ho na šálek horkého čaje. Muž pomalu zvedl hlavu a pohlédl na ni červenýma očima. Z jeho kalného pohledu bylo víc než jasné, že nejen jeho šaty jsou nasáklé jako houba. Zamžoural, zavrával a slil Grétu sprchou těch nejhorších nadávek. Ta slova ji zasáhla stejně jako pach z jeho úst. Gréta na malý okamžik strnula a nechápala, co se děje. Když jí to došlo, otočila se na podpatku a běžela pryč. „Ne, tak tohle už nikdy!“, pomyslela si, když se dnes podruhé svlékala ze svého kabátu. „Už nikdy nebudu pomáhat takovým starým, ojíňeným dědkům. Ať si tam stojí třeba týden a bez čaje, dědek“, žvatlala a dávala znovu vařit už studenou vodu.

Když dopila čaj, vzpomněla si, že by si měla jít uklidit kolo ze dvora, aby ji při tak silném dešti úplně nezrezivělo. „Ostatně nebýt toho dědka, už mohlo být dávno v suchu.“, znovu se ji zmocnil vztek. Seběhla po schodech a když míjela byt v přízemí, zaslechla usilovný dětský pláč. Dveře se otevřely a vyšla z nich mladá žena. Byla to vdova, která se přistěhovala asi před měsícem. Za ruku se jí křečovitě držel malý chlapeček a z opuchlých očí se mu řinuly slzy. Za ním postávala asi devítiletá holčička. Matka, zřejmě vysílená jeho hlasitými projevy, se snažila vyprostit z jeho sevření a přitom mu netrpělivě domlouvala: „Buď hodný chlapeček, maminka si musí jenom něco vyřídit a do večera se vrátí.“ „No tak pojď mi s ním pomoci!“, křikla zoufale na svou dceru. V tom žena zpozorovala Grétu a zamumlala něco na pozdrav. Gréta se na ni usmála a napadlo ji, že zatímco bude pryč, mohla by se o děti postarat ona. Přistoupila k ženě a nabídla jí svou pomoc. Ta si ji změřila dlouhým chladným pohledem, pak stroze odpověděla, že žádnou pomoc nepotřebuje. Teď už ječícího chlapečka strčila do náruče své dceři, rozloučila se a povýšeně prošla kolem Gréty k východu.

Gréta se kolo nekolo vrátila zpět do svého bytu. „Ať se na tom dešti třeba rozpustí.“ „Ode dneška nebudu pomáhat ani dědkům ani sousedům nebo kolům, prostě nikomu!“, pomyslela si. Zdrble seděla u svého stolu a přemýšlela, zda opravdu vypadá tak nedůvěryhodně, nebo neschopně, že jí vlastní sousedka nesvěří ani dvě malé děti. A jestli tak vypadá, tak proč jí aspoň nepoděkovala?

Zatímco Gréta hořekovala nad svým osudem, vyšla vdova před dům, zamávala dětem, které byly v okně a zmocnila se jí lítost. Ani nevěděla, proč na svou sousedku byla tak příkrá, přitom by byla moc ráda, kdyby jí někdo čas od času děti pohlídal. „Musím se jí omluvit.“, napadlo ji, ale než došla na roh ulice, přemýšlela už úplně o něčem jiném...

Na druhý den se v městečku nemluvalo o ničem jiném, než o Grétiných včerejších nevydařených pokusech pomoci bližnímu svému. Gréta si marně lámala hlavu, jak se to všichni ti lidé mohli dozvědět. A když se pak po cestě domů stavila v obchodě se zeleninou, vyslechla jeden takový hovor na vlastní uši: „...no jo to jsou lidi, že? A dokonce prý chtěla za to hlídání peníze.“, sdělovala dychtivě zrzavá, tlustá, stará paní své přítelkyni. Ta ji ještě dychtivěji odpověděla: „A přitom si hraje na svatouška, ale to vám řeknu, že kdyby byla alespoň trochu svatá, tak v tomhle věku už má spořádanou rodinu a nezve starý dědky na čaj!“

Gréta se zmohla jen na to, že se schovala za melouny, aby ji ženy nespatriily, ale stejně měla pocit, že nikde na světě neroste tak velká zelenina, za kterou by se mohla v tuhle chvíli schovat.

Od té doby se její život scvrkl jen na pouhé chození do práce a z práce. Domů se raději vracela postranními ulicemi, aby snížila pravděpodobnost, že narazí na někoho, kdo by jí odsoudil stejně jako ony dvě ženy v zelinářství. Nikdo kromě Gréty si na to však už dávno nevzpomněl.....

Začínalo jaro a Gréta byla sama překvapená, jak čtvrt, kterou byla přinucena se vracet kvůli sousedům, byla v tomhle ročním období krásná. Ulice lemovaly stromy s prvními rašícími pupeny. Vzduch byl prosycený štiplavou vůní bahna, která probouzela lidi z dlouhé zimní letargie a vůní čerstvé trávy, která v nich probouzela znovu chuť k životu. Sluneční paprsky šimraly zpívající ptáky, a ti svým zpěvem podněcovali první zahrádkáře k pilné práci. Jen jeden dům nezapadal do té jarní nálady. Stál sevřený mezi dvěma honosnými vilami, které vypadaly, jako by ho chtěly zamáčknout hluboko do země, aby nerušil svět svou oprýskanou fasádou, padající střechou, rozbitým plotem a zanedbanou zahradou.

Gréta tou ulicí chodila každý den a ze všech těch věcí kolem ji upoutal právě on. Když šla kolem asi po šesté, spatřila za jedním oknem starce. Seděl strnule, jako vytesaný z kamene a jeho šedomodré oči se nepřítomně dívaly do dálky, jako by si přály někoho znovu spatřit. Gréta si uvědomila, že tam seděl, už když šla kolem poprvé, ale všimla si ho až teď. Od té chvíle Gréta neměla klid. Vypadalo to, že do domu nikdo nechodí, ani zněj nevychází a stařec tam žije úplně sám. Gréta mu chtěla nějak pomoci, zeptat se, jestli něco nepotřebuje a párkrát už měla ruku na klice jeho dveří, pokaždé si však vzpomněla na to, co se jí stalo a představa, že by jí lidé znovu pomlouvali, ji tak děsila, že se nikdy neodhodlala vejít dovnitř.

Jednou v noci ji trápila noční můra. Zdálo se jí, jak vchází do místnosti, kde na posteli ležel stařec. Gréta k němu přistoupila. Stařec otevřel oči a chytil Grétu za ruku. Gréta se mu chtěla vytrhnout, ale stařec jí svíral stále pevněji a pevněji. Najednou se nafoukl přes celou místnost jako pouťový balónek a změnil se v tlustou zrzku ze zelinářství. Zrzka se začala smát hysterickým smíchem a drtila Grétě ruku tak silně, že jí to vehnalo slzy do očí. Pak se za oknem objevila její tlustá kamarádka, místo hlavy měla obří meloun. Začala zatloukat okna dřevěnými prkny a přitom do úderů kladiva křičela: „Takhle končí všechny samaritánky...!“ V tom se Gréta probudila, posadila se na posteli a i když jí ruka ještě bolela, nepociťovala žádný strach. Byla pevně rozhodnuta, že starce zítra navštíví.

Ráno se probudila, vyhlédla z okna, a podle jasné oblohy poznala, že bude krásný den. Oblékla se a vyšla ven. Hned před domem potkala svou zrzatou noční můru, usmála s na ní, pozdravila a dál pokračovala v cestě. Nemyslela už na to, co bylo, ani co se stane. Přála si jen, aby ten starý muž nebyl sám.

Gréta se přiblížila k domu, stařec však dnes u okna neseseděl. Prošla zrezivělou brankou a zabušila na dveře, nikdo se neozval. Vzala za kliku. Dveře se otevřely. Gréta vešla do malé předsínky, z níž vedly dveře do pokoje. Na posteli ležel onen muž, ani se nepohnul a chraplavým roztřeseným hlasem se zeptal: „To jsi ty?“ „Ano, to jsem já.“, odpověděla Gréta. „Věděl jsem, že jednou přijdeš.“, pohlédl na ni muž. Gréta se na něj usmála a uvědomila si, že si ji zřejmě s někým plete. Pokoj byl v hrozném stavu, všude byly tlusté nánosy špíny a prachu a na stole se povalovaly zbytky jídla. Gréta přistoupila k oknu, chvíli s ním zápasila a když ho konečně otevřela, pokoj se celý zalil hřejivým sluncem a naplnil se čerstvým vzduchem a ptačím zpěvem. Gréta chytila muže za prokřehlou hubenou ruku. Stařeček se na ní podíval vděčným pohledem a v očích mu zářily jiskřičky. Nosem dychtivě nasával čerstvý vzduch a ptačí zpěv mu zněl jako nejkrásnější hudba světa....